

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

33. An innotescente, non elapso tempore lubilæi, famulum non dedisse eleemosynam à Domino acceptam, ut pauperibus elargiretur, teneatur Dominus adhuc alteram eleemosynam erogare? Et supponitur, quod ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

naſteſſi pro eleemoſyna dare ad lucrandum Iubilæum, inſcio Superiore, qui eſt irrationabiliter inuitus, & ideo in tali caſu Religioſus ſubditus operatur ex licentia Superioris debita. Idem dicendum eſt de vxoribus, foris, filiis familia, Monialibus, &c. vide Sanchez *in ſam. tom. 2. lib. 7. cap. 19. num. 53. & 55.* licet tutius foret in tali caſu ſupradictas perſonas commutationem petere in aliud opus pium.

6. Dico quartò quòd eleemoſyna poteſt fieri ante, vel poſt communionem, etiamſi communio fiat die Dominico. Ita Graſſius *in Appen. lib. 1. cap. 5. num. 58.* Henriquez *lib. 7. cap. 10. num. 6.* Leo *de Iubil. part. 2. quaſt. 14. ſect. 6. numero 174.* qui aſſerit hoc fuiſſe deſiſum à Gregorio XIII. Vide etiam Fellic. *tom. 1. tr. 8. cap. 6. n. 273.*

7. Et tandem dico quindò, quòd ad lucrandum Iubilæum ſufficit dare eleemoſynam ei, cui aliàs debetur ex obligatione præcepti naturalis, vel voti. Ita DD. quos citat & ſequitur Boſſius *tract. de Iubileo, ſect. 4. caſ. 9. num. 3.* ubi ſic ait. Communis opinio eſt ſufficiens ſatis fieri operum impenditorum in Iubilæo per opera aliàs debita ex obligatione præcepti naturalis, vel Eccleſiaſtici, vel voti, & conſtat ex praxi. Ita ille.

RESOL. XXXIII.

An innoſcente, non elapſo tempore Iubilæi famulum non dediffe eleemoſynam à Domino acceptam, ut pauperibus elargiretur, teneatur Dominus ad huc alteram eleemoſynam erogare?

Et ſupponitur, quod Dominus, ſi dat famulo ſtipem pro pauperibus ad lucrandum Iubilæum, & ipſe ſibi retineat, Dominum bona fide lucrari Iubilæum.

Et docetur eleemoſynam dandam pauperibus pro conſequentione Iubilæi non eſſe menſurandam iuxta unius cuiusque ſumentis menſurationem, Ex p. 11. tract. 7. & Miſc. 7. Ref. 18.

Sup. hoc quod hic ſupponitur in Ref. præterit. & in aliis eius privæ adnot.

§. 1. **S**uppono tamen probabile quod ſi dominus det famulo ſtipem pro pauperibus ad lucrandum Iubilæum, & ipſe ſibi retineat, dominum lucrari Iubilæum. Ita doctus Pater Gobat *de Iubilæo cap. 30. quaſt. 80. num. 221.* Quintanadueñas *de Iubilæo duarum hebdomadarum cap. 9. num. 12.* Si la perſona (ait ille) à quien ſe entrego la limoſna para que la dieſſe, ſe olvidò de darla, ò ſe la perdio, ò de malicia non la quiſo dar; es muy probable gana el Iubileo el que la mando dar, que eſte, quanto es de ſu parte, y a la dio; y Dios la recibio como ſi con eſeto la diera el criado: lo contrario ſienten otros, y juzgan tampoco lo ganara ſi la dio de ſpues de las dos ſemanas. Lo cierto es, no lo ganara ſolo ſeñalando en ſu entendimiento la que auia de dar, guardandola en eſpecie y numero para vn pobre, ſino ſe la entregaua dentro de la ſemana, que entonces no ſe verifica auerſela dado: Pero ſe le dixo, que alli la tenia que fueſſe por ella, ò que ſe la embiaria, y el la accepto, y dixo ſe la guardaffe ò no dixo nada; aunque no la entegaffe en tiempo del Iubileo le gana.

2. Sed difficultas in caſu noſtro eſt, num ſcilicet innoſcente fraude famuli antequam terminus Iubilæi ſit elapſus, & ante eius conſecutionem adſtringendus ſit dominus aliam eleemoſynam erogare: Et in rigore putat Pater Bardi *in ſelectis lib. 5. qu. ſ. 3. num. 15.* non eſſe dominum obligandum ad ſecundam eleemoſynam, & illum ad hoc adſtringere, non eſſe ita coherens opinioni quam tuemur, quia poſito quòd ſuſtineamus per abdicationem dominij ex voluntate ſubueniendi pauperibus, ſatis factum eſſe intentioni Pontifici hoc primariò & formaliter intercedentis,

iam cenſetur poſita conditio, & adimpletum opus iniunctum, & ideo non ſupererit alia obligatio. Neque ad huius argumenti vim enervandam, dicas talem eſſe præſumendam mentem enervandam, dicas quòd in tali caſu ſit excuſandus dominus durante, tantum bona fide, non autem quando ſcit cum effectu exhibitam minimè fuiſſe, ne dicas hoc, quia in iis, quæ ſe habent in forma, non prodeſt bona fides ad valorem actus; alter iis, qui v. g. non ieiunet vel omittat viſitare aliquam ex Eccleſiis deſignatis, aut non oret vt præſcribitur in diplomate, & omiſſo procedat ex bona fide inuincibiliter ignorantis obligationem, ſequeretur omittentem lucrari Iubilæum, quia dici poſſet talem eſſe præſumendam mentem Pontificis, quod tamen communiter non aſſeritur à Doctõribus, ideoque ſignum eſt in his rebus non ſufficere bonam fidem, ſed requiri vt cum effectu opera iniuncta ponantur; Igitur efficax ratio ad ſuſtinentiam opinionem affirmatiuam eſt quam adduximus, nempe id quod formaliter iniungitur, eſſe actionem illam pietatis, procedentis ex voluntate ſubueniendi pauperibus; ideoque ea poſita, iudicandum erit ex parte dantis, conditionem hanc appoſitam fuiſſe, quod tamen non habetur in exemplis allatis de aliis operibus iniunctis; & patet quia Pontifex per ieiunij impoſitionem primariò intendit honeſtatem illam, quæ reperitur in ſobrietate & abſtinentia à cibis, quæ tamen deſiſt ſi ieiunium in re non ponitur. Similiter iniungendo viſitationem Eccleſiarum & orationem primariò & formaliter intendit talem actum externum religionis, & preces ad Deum pro gratis obtinendis, quæ non habentur niſi per externam, & actualem viſitationem, & veram realeque orationem in eum ſinem eſſulam, at in erogatione eleemoſynæ faciendi per famulum, iam habemus actionem externam intentam à Pontifice, quæ conſiſtit in abdicatione pecuniæ, aut alterius rei eroganda ex intentione ſubueniendi pauperibus, quæ eſt honeſtas pertinens ad virtutem miſericordiæ, quam primariò Pontifex intendit, & ſic non valet paritas. Hæc omnia Bardi *vbi ſupra*, quæ licet ſubtiliter & doctè excogitata ſint, ego tamen in facti contingentia non recederem ab affirmatiua ſententia, & quidem communiter Doctõres quos * alibi citauimus, firmant in caſu, quo dominus præbeat eleemoſynam famulo ad dandam pauperibus pro conſequendo Iubilæo & famulus non det, dominum non lucraturum Iubilæum, etiam ſi bona fide maneat.

3. Nota etiam hic obiter, rectè Patrem Bardi *vbi ſupra n. 5.* docere contra Patrem Paſqualigum, eleemoſynam dandam pauperibus pro conſequutione Iubilæi non eſſe menſurandam iuxta unius cuiusque ſumentis menſurationem, quod etiam ego * alibi docui. Vide etiam Bardi, qui reſponder ad argumenta Paſqualigi. Rectè itaque dixit Quintanadueñas *vbi ſupra n. 3.* La limoſna en qualquiera cantidad ſe puede hazer, y no es necesario el rico de como rico, y el pobre como pobre, ſino cada uno lo que quiſiere.

RESOL. XXXIV.

An quis poſſit lucrari Iubilæum præſtando opera, quæ ex alio capite facere tenetur? Vt, v. g. ex obligatione præcepti Diuini, aut Eccleſiaſtici, vel Confeſſarij, aut voti, vt ſi in Quadrageſima publicetur Iubilæum, vel tempore Quatuor temporum, &c? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 54. aliàs 54.

§. 1. **R**eſpondeo ad lucrandum Iubilæum ſufficere præſtare opera, quæ aliàs quis tenetur facere obligatione præcepti Diuini, aut Eccleſiaſtici, aut Confeſſarij.